

Roma

¹ Si Pablo, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, gitawag aron mamahimong usa ka apostol, ug gilain alang sa ebanghelyo sa Dios. ² Mao kini ang ebanghelyo nga daan na niyang gisaad pinaagi sa iyang mga propeta diha sa balaang mga kasulatan. ³ Mahitungod kini sa iyang Anak, nga natawo gikan sa mga kaliwatan ni David sumala sa unod. ⁴ Siya ang gituboy nga mahimong Anak sa Dios pinaagi sa gahom sa Espiritu sa pagkabalaan pinaagi sa pagkabanhaw gikan sa mga patay, si Jesu-Cristo nga atong Gino. ⁵ Pinaagi kaniya nakadawat kita sa grasya ug sa pagkaapostol alang sa pagtuman sa pagtuo taliwala sa tanang kanasoran, tungod sa iyang ngalan. ⁶ Taliwala niining mga nasod, gitawag usab kamo aron mahisakop ngadto kang Jesu-Cristo. ⁷ Kini nga sulat alang sa tanan nga anaa sa Roma, ang hinigugma sa Dios, nga gitawag aron mamahimo nga balaang mga tawo. Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga atong Amahan ug ni Ginoong Jesu-Cristo. ⁸ Una, gipasalamatan ko ang akong Dios pinaagi ni Jesu-Cristo alang kaninyong tanan, tungod kay ang inyong pagtuo gimantala sa tibuok kalibotan. ⁹ Kay ang Dios mao ang akong saksi, nga akong gialagaran sa akong espiritu diha sa ebanghelyo sa iyang Anak, kung giunsa nako sa pagpadayon sa paghisgot kaninyo. ¹⁰ Sa kanunay ako nagahangyo

sa akong mga pag-ampo nga pinaagi sa bisan unsang pamaagi sa kataposan magmalampuson unta ako karon pinaagi sa kabubut-on sa Dios nga moabot kaninyo. ¹¹ Kay ako nagtinguha sa pagpakigkita kaninyo, aron mahatag ko kaninyo ang pipila ka mga espirituhanong gasa, aron sa pagpalig-on kaninyo. ¹² Mao kana, akong gi-pangandoy nga magdinasigay taliwala kaninyo, pinaagi sa pagtuo sa matag-usa, kaninyo ug kanako. ¹³ Karon dili nako buot nga kamo dili masayod, mga igsoon, nga kanunay ako naghuhuna sa pag-anha kaninyo, apan nababagan ako hangtod karon. Pagbuot ko kini aron makabaton sa pipila ka bunga taliwala kaninyo sama usab sa uban nga mga Gentil. ¹⁴ Utangan ako sa mga Griyego ug ngadto sa mga langyaw, sa maalamon ug ngadto sa buangbuang. ¹⁵ Busa, alang kanako, andam usab ako sa pagmantala sa ebanghelyo kaninyo nga anaa sa Roma. ¹⁶ Kay dili ko ikaulaw ang ebanghelyo, kay mao kini ang gahom sa Dios alang sa kaluwasan alang sa kang bisan kinsa nga motuo, una sa mga Judio ug sa mga Griyego. ¹⁷ Kay niini ang pagkamatarong sa Dios gipadayag gikan sa pagtuo ngadto sa pagtuo, sama nga kini nahisulat, “Ang matarong magkinabuhi pinaagi sa pagtuo.” ¹⁸ Kay ang kaligutgot sa Dios gipadayag gikan sa langit batok sa tanan nga dili diosnon ug dili matarong nga mga tawo, nga pinaagi sa dili matarong gipugngan ang kamatuoran. ¹⁹ Tungod kini kay ang nasayran mahitungod sa Dios makita ngadto kanila. Kay ang Dios naglamdag kanila.

²⁰ Kay ang dili niya makita nga mga kinaiyahan tin-aw nga makita sukad pa sa pagbuhat sa kalibotan. Masabtan nila pinaagi sa binuhat nga mga butang. Kining mga kinaiyahan mao ang iyang walay kataposan nga gahom ug balaanong kinaiyahan. Tungod niini, kining mga tawhana walay ikapasangil. ²¹ Kini tungod kay, bisan tuod nailhan nila ang mahitungod sa Dios, wala sila naghimaya kaniya ingon nga Dios, ni naghatag sa mga pagpasalamat nila kaniya. Hinuon, nahimo silang buangbuang sa ilang mga hunahuna, ug sa ilang kasingkasing nga walay pagsabot ug gipangitngitan. ²² Nag-angkon sila nga mga maalamon, apan nahimo silang buangbuang. ²³ Gibaylo nila ang himaya sa dili madunot nga Dios sa susama sa larawan sa madunot nga tawo, sa mga langgam, sa mga mananap nga upat ang tiil, ug sa mga nagakamang nga mga butang. ²⁴ Busa ang Dios nagtugyan kanila ngadto sa mga kailibgon sa ilang mga kasingkasing alang sa kahugawan, aron ang ilang mga lawas magpakaulaw taliwala sa ilang kaugalingon. ²⁵ Mao kini sila ang nagbaylo sa kamatuoran sa Dios alang sa usa ka bakak, ug nagsimba ug nag-alagad sa binuhat kaysa Magbubuhay, nga gi-dayeg hangtod sa kahangtoran. Amen. ²⁶ Tungod niini, gitugyan sila sa Dios ngadto sa makauulaw nga mga pagbati, kay ang ilang mga babaye nagbaylo sa ilang mga naandan nga mga kalihokan nga supak sa kinaiyahan. ²⁷ Sa ingon usab, ang mga lalaki mobiya sa ilang mga naandan nga kalihokan uban sa mga babaye ug nagdilaab diha sa ilang mga kailibgon alang sa usag usa.

Mao kini ang mga lalaki nga nagbuhat uban sa isig ka mga lalaki sa dili angay, ug nagdawat sa ilang mga kaugalingon sa silot nga angay sa ilang kasaypanan. ²⁸ Tungod kay wala sila miuyon nga makabaton ug Dios sa ilang kahibalo, gitugyan niya sila ngadto sa mangil-ad nga hunahuna, aron sila makahimo niadtong mga butang nga dili husto. ²⁹ Napuno sila uban sa tanang dili pagkamatarong, pagkadaotan, pagkahakog nga pangibog, ug malisyoso. Napuno sila sa kasina, pagpatay, panag-away, pagpanglimbong, ug daotang mga tuyo. ³⁰ Sila mga tabian, mapanamastamason, ug nagdumot sa Dios. Sila mapintas, mapahitas-on, ug hambogiro. Magbubuhath sila sa daotang mga butang, ug masinupakon sila sa ilang mga ginikanan. ³¹ Wala silay pagsabot; dili sila kasaligan, walay natural nga pagbati, ug walay kalooy. ³² Nakasabot sila sa mga pamaagi sa Dios, nga kadtong nagabuhath nianang mga butanga angayan sa kamatayon. Apan dili lamang ginabuhath nila ang maong mga butang, sila usab miuyon sa uban nga nagbuhath niini.

2

¹ Busa ikaw walay ikapasumangil, ikaw nga tawo, ikaw nga naghukom, kay kung unsa ang imong ihukom ngadto sa uban ikaw naghukom sa imong kaugalingon. Kay ikaw nga naghukom nagbuhath sa samang mga butang. ² Apan kita nasayod nga ang paghukom sa Dios sumala sa kamatuoran sa dihang kini moabot niadtong

nagbuhat sa maong mga butang. ³ Apan huna-hunaa kini, ikaw tawo, ikaw nga naghukom niadtong nagbuhat sa maong mga butang bisan nagbuhat ka sa samang mga butang. Ikaw ba makaikyas gikan sa paghukom sa Dios? ⁴ O naghunahuna ka ba ug gamay sa kaabunda sa iyang pagkamaayo, sa iyang nalangan nga pagsilot, ug sa iyang pagpailob? Wala ba ikaw masayod nga ang iyang pagkamaayo nagpasabot aron mogiya kanimo sa paghinulsol? ⁵ Apan kini tungod sa imong kagahi ug sa dili mahinulsolon nga kasingkasing nga ikaw nagtigom alang sa imong kaugalingong kapungot sa adlaw sa kapungot, kana mao, ang adlaw sa pagpadayag sa matarong nga paghukom sa Dios. ⁶ Iyang bayaran ug balik ang matag tawo sa sama nga sukod sa iyang binuhatan: ⁷ alang niadtong makanunayon, ang maayong binuhatan nga nagpakita sa pagdayeg, kadungganan, ug ang dili pagkamadunoton, siya maghatag ug kinabuhi nga walay kataposan. ⁸ Apan niadtong nangita lamang sa iyang kaugalingon, nga nagsupak sa kamatuoran apan nagtuman sa dili pagkamatarong, ang kapungot ug mapintas nga kasuko moabot. ⁹ Ang Dios modala ug dakong kasakit ug kasubo sa matag kalag sa tawo nga nagbuhat ug daotan, ngadto sa Judio una, ug usab ngadto sa Griyego. ¹⁰ Apan ang pagdayeg, pagpasidungog, ug ang kalinaw moabot ngadto sa matag-usa nga nagbuhat ug maayo, ngadto sa mga Judio una, ug ngadto usab sa Griyego. ¹¹ Kay walay gidapigan ang Dios. ¹² Kay ingon kadaghan sa nakasala nga walay balaod malaglag usab nga dili pinasikad

sa balaod, ug ingon kadaghan sa nakasala nga nag-ila sa balaod pagahukman pinaagi sa balaod. ¹³ Kay dili kadtong nagapaminaw sa balaod ang matarong sa atubangan sa Dios, apan kadtong nagbuhat sa balaod mao ang gipakamatarong. ¹⁴ Kay sa dihang ang mga Gentil, nga walay balaod, naandan nga nagbuhat pinaagi sa mga butang sa balaod, sila, mga balaod sa ilang kaugalingon, bisan pa nga wala kanila ang balaod. ¹⁵ Pinaagi niini ilang gipakita nga ang mga buhat nga gikinahanglan sa balaod nahisulat sa ilang mga kasingkasing. Ang ilang kosensiya usab nagsaksi kanila, ug ang ilang kaugalingon nga mga hunahuna usab nagpasangil o nanalipod kanila sa ilang mga kaugalingon, ¹⁶ ug ngadto usab sa Dios. Kana mahitabo sa adlaw sa dihang ang Dios mohukom sa mga tinago sa tanang katawhan, sumala sa akong ebanghelyo, pinaagi kang Jesu-Cristo. ¹⁷ Pananglitan imong gitawag ang imong kaugalingon nga Judio, nagsalig sa balaod, magarbohong nagmalipayon sa Dios, ¹⁸ nasayod sa iyang kabubut-on, ug nagsulay sa mga butang nga lahi gikan niini, nga natudlo-an pinaagi sa balaod. ¹⁹ Ug pananglitan masaligon ka sa imong kaugalingon ingon nga usa ka giya sa buta, usa ka kahayag niadtong anaa sa kangitngit, ²⁰ usa ka tigbadlong sa buang-buang, usa ka magtutudlo sa mga bata, ug nga ikaw anaa sa balaod nga gihulagway sa kaalam ug sa kamatuoran. ²¹ Unya, ikaw, nga nagtudlo sa uban, dili mo ba tudloan ang imong kaugalingon? Ikaw nga nagwali sa dili pagpangawat,

mangawat ka ba? ²² Ikaw nga nagsulti nga dili manapaw, manapaw ka ba? Ikaw nga nagadumot sa mga diosdios, kawatan mo ba ang mga templo? ²³ Ikaw nga mapahitas-on nga naglipay diha sa balaod, gipakaulawan ba nimo ang Dios pinaagi sa imong paglapas sa balaod? ²⁴ Kay “Ang ngalan sa Dios gipakaulawan taliwala sa mga Gentil tungod kaninyo,” sama nga kini nahisulat. ²⁵ Kay ang pagtuli magpulos gayod kanimo kung ikaw motuman sa balaod, apan kung ikaw masinupakon sa balaod, ang imong pagkatinuli mahimong dili tinuli. ²⁶ Kung, unya, ang dili tinuli nga tawo magpadayon sa mga gikinahanglan sa balaod, dili ba kaha ang iyang pagkatinuli pagailhon ingon nga tinuli? ²⁷ Ug dili ba ang usa nga wala natuli pinaagi sa kinaiyahan maghukom kaninyo, sa dihang makatuman siya sa balaod? Kini tungod kay aduna kamoy sinulat nga mga basahon ug pagtuli apan kamo masinupakon sa balaod! ²⁸ Kay siya dili usa ka Judio sa panggawas lamang; ni ang pagtuli nga mao lamang ang panggawas nga unod. ²⁹ Apan siya usa ka Judio sa kinasuloran, ug ang pagkatinuli mao kanang anaa sa kasingkasing, sa espiritu, wala sa sulat. Ang pagdayeg sa maong tawo miabot dili gikan sa mga tawo apan gikan sa Dios.

3

¹ Unya unsay nakabintaha sa mga Judio? Ug unsa ang kapuslanan sa pagkatinuli? ² Maayo kini sa matag paagi. Una sa tanan, gisaligan ang mga Judio ug pinadayag gikan sa Dios.

³ Kay unsaon man kung ang pipila sa mga Judio walay pagtuo? Ang ila bang pagkawalay pagtuo makahimo sa pagkamatinud-anon sa Dios nga walay pulos? ⁴ Dili unta kini mahitabo. Hinuon, pasagdi nga ang Dios makaplagan nga tinuod, bisan paman ang kada-tawo bakakon. Kay sama sa nahisulat, “Aron nga ikaw mapakita nga matarong sa imong mga pulong, ug mahimong madaogon sa dihang moabot na ka sa paghukom.” ⁵ Apan kung ang atong dili pagkamatarong nagpakita sa pagkamatarong sa Dios, unsa ang atong ikasulti? Ang Dios dili ingon nga dili matarong kung iyang ipahamtang ang iyang kapungot, siya ba? Nagsulti ako niini sumala sa tawhanong pagsabot. ⁶ Dili unta kini mahitabo! Kay unsaon unya sa Dios paghukom sa kalibotan? ⁷ Apan kung ang kamatuoran sa Dios pinaagi sa akong pagpamakak makahatag sa madagayaon nga pagdayeg alang kaniya, nganong nagpabilin nga hukman ako isip makasasala? ⁸ Nganong dili isulti, sama nga kami bakak nga gipanugilon nga miingon, ug sama sa gipamatud-an sa uban nga among gisulti, “Magbuhat kita ug daotan, aron ang maayo moabot”? Ang paghukom kanila husto. ⁹ Unya unsa? Mangatarongan ba kita sa atong mga kaugalingon? Dili gayod. Tungod kay ato nang gipasanginlan ang mga Judio ug mga Griyego, tanan kanila, nga sila ilalom sa sala. ¹⁰ Kini sama sa nahisulat: “Walay bisan usa nga matarong, walay usa. ¹¹ Walay bisan usa nga nakasabot. Walay bisan usa ang nangita sa Dios. ¹² Silang tanan mitalikod palayo. Sila

nahimong walay pulos. Walay bisan usa nga nagbuhat ug maayo, wala, walay bisan usa. ¹³ Ang ilang tutonlan abli nga lubnganan. Ang ilang mga dila nanglingla. Ang hilo sa halas anaa sa ilang mga ngabil. ¹⁴ Ang ilang mga baba puno sa pagpamalikas ug kaligutgot. ¹⁵ Ang ilang mga tiil paspas nga mobubo ug dugo. ¹⁶ Ang kalaglagan ug pag-antos anaa sa ilang mga dalan. ¹⁷ Kini nga mga tawo wala makaila sa dalan sa kalinaw. ¹⁸ Walay kahadlok sa Dios sa atubangan sa ilang mga mata.” ¹⁹ Karon nasayod kita nga bisan unsay isulti sa balaod, nakigsulti kini ngadto sa usa nga anaa ilalom sa balaod. Kini aron ang matag baba mahilom, ug aron ang tanan sa kalibotan mahimong manubag sa Dios. ²⁰ Kini tungod kay walay unod ang mahimong matarong pinaagi sa mga buhat sa balaod sa iyang panan-aw. Kay pinaagi sa balaod moabot ang kahibalo sa sala. ²¹ Apan karon gawas gikan sa balaod ang pagkamatarong sa Dios nahimong inila. Gisaksihan kini pinaagi sa balaod ug mga Propeta, ²² mao kana, ang pagkamatarong sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Cristo Jesus alang niadtong tanan nga nagtuo. Tungod kay walay kalainan. ²³ Kay ang tanan nakasala ug nakabasan sa himaya sa Dios. ²⁴ Sila walay bayad nga gipakamatarong pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa pagtubos nga anaa kang Cristo Jesus. ²⁵ Ang Dios naghatag kang Cristo Jesus isip pagpasig-uli pinaagi sa pagtuo sa iyang dugo. Siya nagtanyag kang Cristo isip pagpamatuod sa iyang hustisya, tungod sa iyang pagsalikway sa nahiuna nga mga

sala ²⁶ sa iyang pagpailob. Kining tanan nahitabo sa pagpakita sa iyang pagkamatarong niining kasamtangang panahon. Kini aron siya makapamatuod sa iyang kaugalingon nga matarong, ug aron ipakita nga iyang gipakamatarong ang si bisan kinsa tungod sa pagtuo kang Jesus. ²⁷ Asa unya ang pagpanghambog? Wala kini giapil. Sa unsa nga hinungdan? Sa mga buhat? Dili, apan ngadto sa hinungdan sa pagtuo. ²⁸ Kita unya makahukom nga ang usa ka tawo gipakamatarong pinaagi sa pagtuo nga walay buhat sa balaod. ²⁹ O ang Dios ba Dios lamang sa mga Judio? Dili ba usab siya Dios sa mga Gentil? Oo, sa mga Gentil usab. ³⁰ Kung, sa pagkatinuod, ang Dios usa lang, iyang gipakamatarong ang pagtuli pinaagi sa pagtuo, ug ang dili pagkatinuli pinaagi sa pagtuo. ³¹ Unya ato bang gihimong walay kapuslanan ang balaod pinaagi sa pagtuo? Dili unta kini mahitabo! Hinuon, ituboy nato ang balaod.

4

¹ Unya unsa man ang atong isulti nga nakaplagan ni Abraham, nga atong katigulangan, sumala sa unod? ² Kay kung si Abraham gipakamatarong pa pinaagi sa mga buhat, siya mahimong adunay rason sa pagpanghambog, apan dili sa atubangan sa Dios. ³ Tungod kay unsa man ang gisulti sa kasulatan? “Si Abraham mituo sa Dios, ug kini giisip kaniya nga pagkamatarong.” ⁴ Karon alang kaniya nga nagbuhat, ang balos wala giisip nga grasya, apan alang sa kung unsa ang nautang. ⁵ Apan alang kaniya

nga wala magbuhat apan hinuon mituo sa usa nga nagmatarong sa dili diosnon, ang iyang pagtuo giisip ingon nga pagkamatarong. ⁶ Si David nagsulti usab ug panalangin ngadto sa tawo nga giisip sa Dios nga matarong bisan walay binuhatan. ⁷ Siya miingon, “Bulahan kadtong kang kinsang kasal-anan gipasaylo na, ug kansang mga sala gitabonan. ⁸ Bulahan ang tawo nga ang Ginoo wala na mag-isip sa sala.” ⁹ Unya kining panalangin gipahayag lamang ba niadtong mga tinuli, o usab niadtong dili tinuli? Kay kami moingon, “Ang pagtuo giisip alang kang Abraham nga pagkamatarong.” ¹⁰ Busa giunsa man kini pag-isip? Sa dihang si Abraham nga natuli na, o sa wala pa natuli? Dili kini sa natuli na, apan sa wala pa natuli. ¹¹ Si Abraham nakadawat sa ilhanan sa pagtuli. Kini mao ang usa ka silyo sa pagkamatarong sa pagtuo nga gipanag-iyahan na niya sa dihang siya anaa sa pagkadili tinuli. Ang sangpotan niini nga timailhan mao nga siya nahimong amahan sa tanang mga nagtuo, bisan pa nga sila dili tinuli. Kini nagpasabot nga ang pagkamatarong gilakip alang kanila. ¹² Kini usab nagpasabot nga si Abraham nahimong amahan sa pagkatinuli alang niadtong niabot nga dili lang gikan sa pagkatinuli, apan usab alang niadtong misunod sa lakang sa atong amahan nga si Abraham. Ug kini mao ang pagtuo nga iyang naangkon sa wala pa siya natuli. ¹³ Kay dili kini pinaagi sa balaod nga ang saad gihatag ngadto kang Abraham ug sa iyang mga kaliwatan, kini nga saad nga sila mahimong manununod sa kalibotan. Hinuon,

kini pinaagi sa pagkamatarong sa pagtuo. ¹⁴ Kay kung kadtong iya sa balaod mao pa ang mga manununod, ang pagtuo nahimo nga walay sulod, ug ang saad walay pulos. ¹⁵ Kay ang balaod nagdala sa kapungot, apan kung diin walay balaod, ni walay pagkamasinupakon. ¹⁶ Tungod niini nga hinungdan kini mahitabo pinaagi sa pagtuo, aron nga kini mahimo pinaagi sa grasya. Isip sangpotan, ang saad sigurado alang sa mga kaliwatan. Ug kining mga kaliwatan naglakip dili lang niadtong nasayod sa balaod, apan usab niadtong gikan sa pagtuo ni Abraham. Kay siya mao ang amahan kanatong tanan, ¹⁷ kay sama sa nahisulat, “Gihimo ko ikaw nga amahan sa daghang mga nasod.” Si Abraham anaa sa atubangan sa iyang gisaligan, nga mao, ang Dios, nga naghatag ug kinabuhi sa patay ug gitawag ang mga butang nga wala ngadto sa pagkaanaa. ¹⁸ Bisan pa sa tanang mga kakulian, si Abraham hugot misalig sa Dios alang sa umaabot. Busa nahimo siyang amahan sa daghang mga nasod, sumala kung unsa ang gipangsulti, “... Sa ingon ang mahimo nimong mga kaliwatan.” ¹⁹ Siya dili huyang sa pagtuo. Si Abraham miila nga ang iyang kaugalingong lawas daw patay na—siya hapit na mag 100 ang panuigon. Iya usab giila ang pagkapatay sa tagoangkan ni Sara. ²⁰ Apan tungod sa saad sa Dios, si Abraham wala nagduhaduha sa pagkawalay pagtuo. Hinuon, siya nagmalig-on sa pagtuo ug naghatag ug pagdayeg sa Dios. ²¹ Siya bug-os nga kumbinsido nga kung unsa ang gisaad sa Dios, siya gayod makahimo sa pagtuman. ²² Busa kini usab naglakip kaniya sa

pagkamatarong. ²³ Karon wala kini gisulat alang lamang sa iyang kaayohan, nga kini naglakip lang kaniya. ²⁴ Nahisulat usab kini alang kanato, niadtong mahimong ihapon, kanato nga nagtuo kaniya nga nagbanhaw kang Jesus nga atong Ginoo gikan sa patay. ²⁵ Mao kini ang usa nga gitugyan alang sa atong mga kalapasan ug gibanhaw alang sa atong pagkamatarong.

5

¹ Sanglit gipakamatarong na kita pinaagi sa pagtuo, aduna na kitay kalinaw uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Cristo Jesus. ² Tungod kaniya makaduol na usab kita pinaagi sa pagtuo diha sa grasya nga atong gibarogan. Magmaya kita sa pagsalig nga gihatag sa Dios kanato alang sa kaugmaon, ang pagsalig nga atong ipaambit diha sa himaya sa Dios. ³ Dili lamang kini, apan magmaya usab kita sa atong mga pag-antos. Nasayod kita nga ang pag-antos maghatag ug pagkamalahutayon. ⁴ Ang paglahutay maghatag ug kauyonan, ug ang pag-uyon maghatag ug pagsalig alang sa umaabot. ⁵ Kini nga pagsalig dili mapakyas, tungod kay ang gugma sa Dios gibubo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Balaang Espiritu, nga gihatag kanato. ⁶ Kay samtang nagpabilin pa kitang huyang, sa tukmang panahon namatay si Cristo alang sa dili diosnon. ⁷ Tungod kay lisod alang sa usa ka tawo nga mamatay alang sa usa ka tawo nga matarong. Mao nga, tingali adunay usa nga mahagit sa pagpakamatay alang sa usa

ka tawong matarong. ⁸ Apan ang Dios nagpakita sa iyang gugma nganhi kanato, tungod kay samtang kita nagpabilin nga makasasala, si Cristo namatay alang kanato. ⁹ Labaw pa, unya, karon nga kita gipakamatarong pinaagi sa iyang dugo, kita nangaluwas niini gikan sa kaligutgot sa Dios. ¹⁰ Kay kung, samtang mga kaaway pa kita, gipasig-uli kita sa Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang Anak, mas labaw pa, human kita napasig-uli, nangaluwas kita pinaagi sa iyang kinabuhi. ¹¹ Dili lamang kini, apan kita usab magmaya sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Cristo Jesus, pinaagi kaniya kita karon nakadawat niini nga pagpasig-uli. ¹² Busa unya, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo misulod ang sala sa kalibotan, niining paagiha nakasulod ang kamatayon pinaagi sa sala. Ug ang kamatayon mikaylap sa tanang katawhan, tungod kay ang tanan nakasala man. ¹³ Kay sa wala pa ang balaod, ang sala anaa na sa kalibotan, apan dili ipahamtang ang sala kung wala ang balaod. ¹⁴ Bisan pa niana, ang kamatayon nagmando na sukad kang Adan hangtod kang Moises, bisan pa niadtong wala makasala sama sa pagsupak ni Adan, nga maoy sumbanan niya nga mao ang moabot. ¹⁵ Apan bisan pa niana, ang walay bayad nga gasa dili susama sa paglapas. Kay kung pinaagi sa paglapas sa usa ang kadaghanan nangamatay, mas labaw pa ang grasya sa Dios ug ang gasa pinaagi sa grasya sa usa ka tawo, nga si Cristo Jesus, modagaya alang sa tanan. ¹⁶ Kay ang gasa dili sama sa sangpotanan sa usa ka tawo nga nakasala. Kay sa laing bahin,

ang paghukom sa silot sa sala miabot na tungod sa paglapas sa usa ka tawo. Apan sa laing bahin, ang walay bayad nga gasa nga nagagikan diha sa pagkamatarong miabot na human sa daghang mga kalapasan. ¹⁷ Kay kung, pinaagi sa paglapas sa usa, ang kamatayon nagmando sa usa, mas labaw pa niadtong makadawat sa kadagaya sa grasya ug ang gasa sa pagkamatarong magmando pinaagi sa kinabuhi sa usa nga mao, si Jesu-Cristo. ¹⁸ Busa unya, tungod sa usa ka paglapas ang tanang tawo misangpot sa pagkahinukman sa silot, bisan tuod pinaagi sa usa ka buhat sa pagkamatarong miabot na ang pagmatarong sa kinabuhi sa tanang tawo. ¹⁹ Kay pinaagi sa pagsupak sa usa ka tawo ang kadaghanan nahimong mga makasasala, bisan pa pinaagi sa pagkamasulondon sa usa ang kadaghanan namahimo nga matarong. ²⁰ Apan ang balaod miabot sa uban, aron nga ang paglapas mamahimong modagaya. Apan sa dihang midagaya ang sala, ang grasya midagaya mas labaw pa niana. ²¹ Nahitabo kini aron, ingon nga nagmando ang sala sa kamatayon, bisan ang grasya magmando pinaagi sa pagkamatarong sa walay kataposang kinabuhi pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo.

6

¹ Unya unsa man ang atong ikasulti? Kinahanglan ba kita magpadayon sa sala aron nga modagaya ang grasya? ² Dili unta kini mahitabo. Kita nga namatay sa sala, unsaon nato pagpabilin sa pagpuyo niini? ³ Wala ba kamo

masayod nga sa kadaghan sa nabawtismohan ngadto kang Cristo Jesus gibawtismohan ngadto sa iyang kamatayon? ⁴ Unya, gilubong na kita, uban kaniya pinaagi sa bawtismo ngadto sa kamatayon. Kini nahitabo aron nga sama kang Cristo nga gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, aron usab kita mahimong makalakaw sa kabag-ohan sa kinabuhi. ⁵ Kay kung kita nahiusa uban kaniya sama sa iyang kamatayon, kita usab nahiusa uban sa iyang pagkabanhaw. ⁶ Nasayod kita niini, nga ang atong karaang pagkatawo gilansang na uban kaniya, aron nga ang lawas sa sala mapukan. Nahitabo kini aron nga kita dili na gayod maulipon sa sala. ⁷ Siya nga namatay gipahayag na nga matarong kung kabahin sa sala. ⁸ Apan kung kita namatay uban kang Cristo, mituo kita nga mabuhi usab kita uban kaniya. ⁹ Nasayod kita nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga patay, ug nga siya dili na gayod mamatay. Ang kamatayon dili na magmando nganha kaniya. ¹⁰ Kay bahin sa kamatayon nga namatay siya sa sala, namatay siya sa makausa alang sa tanan. Apan, ang kinabuhi nga iyang gikinabuhi, gikinabuhi niya kini alang sa Dios. ¹¹ Sa samang paagi, kinahanglan nga kamo usab moila sa inyong kaugalingon nga patay sa sala, apan buhi sa Dios diha kang Cristo Jesus. ¹² Busa ayaw tugoti ang sala nga magmando sa inyong may kamatayong lawas aron nga kamo mamahimong motuman sa kailibgon niini. ¹³ Ayaw itugyan ang mga bahin sa inyong lawas ngadto sa sala ingon nga

gamit alang sa dili pagkamatarong, apan itugyan ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios, ingon nga buhi gikan sa mga patay. Ug itugyan ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga gamit sa pagkamatarong alang sa Dios. ¹⁴ Ayaw tugoti ang sala nga magmando nganha kaninyo. Kay dili na kamo ilalom sa balaod, apan ilalom na sa grasya. ¹⁵ Unya unsa? Magpakasala ba kita tungod kay kita dili ilalom sa balaod, apan ilalom sa grasya? Dili unta kini mahitabo. ¹⁶ Wala ba kamo masayod nga ang inyong gitugyanan sa inyong mga kaugalingon ingon nga mga sulugoon, ang usa nga diin kamo nahimong mga sulugoon, ang usa nga inyong kinahanglang tumanon? Tinuod kini nga bisan kamo mga sulugoon sa sala nga naghatod ngadto sa kamatayon, o mga sulugoon sa pagkamatinumanon nga naghatod ngadto sa pagkamatarong. ¹⁷ Apan salamat sa Dios! Kay kamo kaniadto mga sulugoon sa sala, apan gituman na ninyo gikan sa kasingkasing ang sumbanan sa pagpanudlo nga gihatag kaninyo. ¹⁸ Gihimo na kamong gawasnon gikan sa sala, ug nahimo na kamong mga sulugoon sa pagkamatarong. ¹⁹ Nagsulti ako sama sa usa ka tawo tungod sa kaluyahon sa inyong unod. Kay sama ra nga inyong gitugyan ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa pagkamahugaw ug sa daotan, sa samang paagi karon, itugyan ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa pagkamatarong alang sa pagkabalaan. ²⁰ Kay sa dihang kamo mga ulipon sa sala, gawasnon kamo gikan sa pagkamatarong. ²¹ Nianang higayona, unsa nga bunga ang inyong naangkon

sa mga butang nga inyo nang gikaulaw karon? Kay ang dangatan niadtong mga butanga mao ang kamatayon. ²² Apan karon nga nahimo na kamong gawasnon gikan sa sala ug naulipon na sa Dios, naangkon na ninyo ang inyong bunga alang sa pagkabalaan. Ang sangpotan mao ang kinabuhing walay kataposan. ²³ Kay ang bayad sa sala mao ang kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa sa Dios mao ang kinabuhing walay kataposan diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

7

¹ O wala ba kamo masayod, mga kaigsoonan (kay nakigsulti ako sa mga tawo nga nasayod mahitungod sa balaod), nga ang balaod ba magdumala sa usa ka tawo samtang buhi pa siya? ² Tungod kay ang babayeng minyo nahigot pinaagi sa balaod ngadto sa iyang bana samtang buhi pa siya, apan kung mamatay na ang bana, makagawas na siya gikan sa balaod sa kaminyoon. ³ Busa unya, samtang buhi pa ang iyang bana, kung makigpuyo siya uban ang laing lalaki, pagatawag siya nga usa ka mananapaw. Apan kung mamatay na ang bana, gawasnon na siya gikan sa balaod, busa dili na siya usa ka mananapaw kung makigpuyo siya sa laing lalaki. ⁴ Busa, mga igsoon ko, nahimo usab kamong mga patay sa balaod pinaagi sa lawas ni Cristo. Mao kini aron nga mahiusa kamo sa uban, mao nga, ngadto kaniya nga nabanhaw gikan sa mga patay, aron nga makapamunga kita alang sa Dios. ⁵ Kay sa diha pa kita sa unod, ang

makasasala nga mga pagbati maoy nagpukaw sa atong mga ginsakopan pinaagi sa balaod nga mamunga ngadto sa kamatayon. ⁶ Apan karon nakagawas na kita gikan sa balaod. Nangamatay na kita nianang naghigot kanato. Mao kini nga kita makahimo sa pag-alagad diha sa pagkabago sa Espiritu, ug dili sa karaan nga mga sinulat. ⁷ Unya unsa man ang atong ikasulti? Ang balaod ba mismo sala? Dili kini mahimo. Apan, wala unta ako makaila sa sala, kung dili pa kini pinaagi sa balaod. Kay wala ko unta masayran ang hakog nga pangibog kondili pa sa gisulti sa balaod, “Dili gayod kamo maibog.” ⁸ Apan ang sala nagkuha sa kahigayonan pinaagi sa kasugoan ug nagdala sa matag pangibog kanako. Kay kung walay balaod, patay ang sala. ⁹ Sa usa ka higayon nabuhi ako nga wala ang balaod, apan sa dihang miabot ang kasugoan, ang sala nakabawi pag-usab sa kinabuhi, ug namatay ako. ¹⁰ Ang kasugoan nga mao unta ang magdala sa kinabuhi nahimong kamatayon alang kanako. ¹¹ Kay ang sala nagkuha sa kahigayonan pinaagi sa kasugoan ug naglimbong kanako. Pinaagi sa kasugoan kini nagpatay kanako. ¹² Busa ang balaod balaan, ug ang kasugoan balaan, matarong, ug maayo. ¹³ Busa ang maayo nahimo bang kamatayon kanako? Dili kini mahimo. Apan ang sala, aron nga kini mapadayag nga sala pinaagi kung unsa ang maayo, nagdala sa kamatayon kanako. Aron nga pinaagi sa kasugoan, ang sala mopalabi pa gayod nga magpakasala nga dili na masukod. ¹⁴ Kay atong nasayran

nga ang balaod espirituhanon, apan ako unodnon. Gibaligya na ako ilalom sa pagkaulipon sa sala. ¹⁵ Kay kung unsa man ang akong gibuhat, wala ko gayod masabti. Kay kung unsa man ang buot kong buhaton, wala nako gibuhat, ug kung unsa ang akong gidumtan, akong gibuhat. ¹⁶ Apan kung ang dili ko buot mao ang akong buhaton, miuyon ako sa balaod nga ang balaod maayo. ¹⁷ Apan karon dili na ako mao ang nagbuhat niini, kondili ang sala nga nagapuyo kanako. ¹⁸ Kay nasayod ako nga dinhi kanako, nga mao kanang akong unod, walay nagpuyo nga maayong butang. Kay ang pagtinguha sa maayo anaa kanako, apan dili ako makabuhat niini. ¹⁹ Kay ang maayo nga buot kong buhaton wala nako gibuhat, apan ang daotan nga dili ko buot, maoy akong gibuhat. ²⁰ Karon kung akong buhaton ang dili ko buot buhaton, dili na ako mao ang nagbuhat niini, apan hinuon ang sala nga nagapuyo kanako. ²¹ Nakaplagan ko, unya, ang kasugoan nga anaa kanako nga buot nakong buhaton kung unsa ang maayo, apan ang pagkadaotan mao gayod ang ania kanako. ²² Kay may kalipay ako diha sa balaod sa Dios uban ang sulod sa tawo. ²³ Apan nakita ko ang kalahian sa kasugoan diha sa mga bahin sa akong lawas. Makig-away kini batok sa bag-ong kasugoan sa akong hunahuna. Nahimo akong binihag pinaagi sa kasugoan sa sala nga ania na sa mga bahin sa akong lawas. ²⁴ Usa ako ka makaloluoy nga tawo! Kinsa man ang moluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon? ²⁵ Apan ang pagpasalamat

maanaa sa Dios pinaagi ni Jesu-Cristo nga atong Ginoo! Busa unya. Ako sa akong kaugalingon nag-alagad sa balaod sa Dios uban sa akong panghunahuna. Apan, uban ang unod nag-alagad ako sa kasugoan sa sala.

8

¹ Busa karon wala nay paghukom alang niadtong anaa na kang Cristo Jesus. ² Kay ang kasugoan sa Espiritu sa kinabuhi diha kang Cristo Jesus naghimo kanako nga gawasnon gikan sa kasugoan sa sala ug sa kamatayon. ³ Kay kung unsa ang dili mahimo sa balaod tungod kay kini luya pinaagi sa unod, gibuhat sa Dios. Iyang gipadala ang iyang kaugalingong Anak sa pagkasama sa makasasalang unod aron mamahimong halad alang sa sala, ug gihukman niya ang sala diha sa unod. ⁴ Gibuhat niya kini aron ang gikinahanglan sa balaod matuman dinhi kanato, kita maglakaw dili sumala sa atong unod, kondili sumala sa Espiritu. ⁵ Kadtung nagkinabuhi sumala sa unod nagtagad sa mga butang sa unod, apan kadtung nagkinabuhi sumala sa Espiritu nagtagad sa mga butang sa Espiritu. ⁶ Kay ang panghunahuna sa unod mao ang kamatayon, apan ang panghunahuna sa Espiritu mao ang kinabuhi ug kalinaw. ⁷ Tungod kay ang hunahuna sa unod mao ang pagpakig-away batok sa Dios, kay dili kini sakop sa balaod sa Dios, ni mahimo kini. ⁸ Kadtung mga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios. ⁹ Bisan pa niini, kamo wala na sa unod kondili anaa na sa Espiritu, kung matuod kini nga ang Espiritu sa

Dios nagpuyo kaninyo. Apan kung ang usa ka tawo wala makaangkon sa Espiritu ni Cristo, siya dili sakop kaniya. ¹⁰ Kung si Cristo anaa kaninyo, ang lawas patay na diha sa sala, apan ang Espiritu buhi diha sa pagkamatarong. ¹¹ Kung ang Espiritu niya nga nagbanhaw kang Jesus gikan sa mga patay nagapuyo kaninyo, siya nga nagbanhaw kang Cristo gikan sa patay magahatag ug kinabuhi usab sa inyong mga lawas nga may kamatayon pinaagi sa iyang Espiritu, nga nagpuyo nganha kaninyo. ¹² Busa, mga igsoon, mga utangan kita, apan dili sa unod nga pagkinabuhi sumala sa unod. ¹³ Kay kung magkinabuhi kamo sumala sa unod, mangamatay kamo, apan kung pinaagi sa Espiritu gibutang ninyo sa kamatayon ang mga buhat sa lawas, mabuhi kamo. ¹⁴ Kay sama sa gidaghanon nga gigiyahan pinaagi sa Espiritu sa Dios, mao kining mga anak sa Dios. ¹⁵ Kay wala kamo makadawat sa espiritu sa pagkaulipon pag-usab aron nga mahadlok. Hinuon, kamo nakadawat sa espiritu sa pagkasinagop, diin makasangpit kita, “Abba, Amahan!” ¹⁶ Ang Espiritu sa iyang kaugalingon magasaksi uban sa atong espiritu nga kita mga anak sa Dios. ¹⁷ Kung kita mga anak, unya mga manununod usab kita, mga manununod sa Dios. Ug hiniusa kitang mga manununod uban kang Cristo, kung mag-antos gayod kita uban kaniya aron nga kita usab himayaon uban kaniya. ¹⁸ Kay akong giisip ang mga pag-antos niining panahona dili takos nga ikatandi sa himaya nga ipadayag nganhi kanato. ¹⁹ Kay

ang naghinamhinam nga paghandom sa binuhat nagahulat sa pagpadayag sa mga anak sa Dios. ²⁰ Kay ang binuhat napailalom sa pagkakawang, dili sa kaugalingong pagbuot, apan kaniya nga nagtugot niini. Mao kini ang kasiguradohan ²¹ nga ang binuhat mismo itugyan gikan sa pagkaulipon ngadto sa pagmadunoton, ug kini pagadad-on ngadto sa kagawasan sa himaya sa mga anak sa Dios. ²² Kay nasayod kita nga ang tibuok binuhat nag-agulo ug nag-antos sa kasakit hangtod karon. ²³ Dili lamang kana, kondili bisan sa atong kaugalingon, nga adunay naunang mga bunga sa Espiritu—bisan kita mismo nag-agulo sulod sa atong kaugalingon, nagahulat alang sa atong pagkasinagop, ang pagtubos sa atong lawas. ²⁴ Kay pinaagi niining pagsalig naluwas kita. Apan kung unsa ang atong gisaligan nga mahitabo nga wala pa nakita, kay si kinsa man ang masaligon nga maghulat alang niadtong nakita na niya? ²⁵ Apan kung masaligon kita sa wala pa nato makita, maghulat kita uban ang pagpailob niini. ²⁶ Sa samang paagi, ang Espiritu usab magtabang sa atong kaluhayon. Kay wala kita masayod kung unsaon nato pag-ampo, apan ang Espiritu mismo maoy mangaliyupo alang kanato sa dili malitok nga mga agulo. ²⁷ Siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nasayod sa hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya nangaliyupo alang sa mga magtutuo sumala sa kabubut-on sa Dios. ²⁸ Nasayod kita alang niadtong nahigugma sa Dios, gibuhat niya ang tanang butang alang sa

maayo, alang niadtong gitawag sumala sa iyang katuyoan. ²⁹ Tungod kay kadtong giila na niyang daan, gipili usab niyang daan aron mahisama sa hulagway sa iyang Anak, aron mamahimo siyang kamagulangan sa daghang magsoon. ³⁰ Kadtong gipangpili na niyang daan, iya usab kining gitawag. Kadtong iyang gitawag, iya usab kining gipakamatarong. Kadtong iyang gipakamatarong, iya usab kining gihimaya. ³¹ Unya unsa ang atong ikasulti mahitungod niining mga butanga? Kung ang Dios dapig kanato, kinsa man ang makabatok kanato? ³² Wala niya gihikaw ang iyang kaugalingong Anak kondili gitugyan siya alang kanatong tanan, kung giunsa nga dili usab niya ihatag kanato sa walay bayad ang tanang mga butang? ³³ Kinsa ba ang magdala sa bisan unsa nga pasangil batok sa usa nga pinili sa Dios? Ang Dios mao ang usa nga nagpakamatarong. ³⁴ Kinsa ang usa nga magahukom sa silot? Si Cristo mao ang usa nga namatay alang kanato, ug labaw pa niana, nabanhaw usab siya. Nagamando siya uban sa Dios didto sa dapit sa kadunggan, ug siya mao ang usa nga mangaliyupo alang kanato. ³⁵ Kinsa ang makapahimulag kanato gikan sa gugma ni Cristo? Kagul-anan ba, o kasakit, o paglutos, o kagutom, o pagkahubo, o kakuyaw, o espada? ³⁶ Sama kini sa nahisulat, “Alang sa imong kaayohan ginapamatay kami sa tanan nga adlaw. Giisip kami sama sa karnero nga ihawonon.” ³⁷ Niining tanang butang labaw pa kita sa mga mananaog pinaagi sa usa nga

nahigugma kanato. ³⁸ Kay ako hugot nga nagtuo nga bisan ang kamatayon, ni ang kinabuhi, ni ang mga anghel, ni ang panggamhanan, ni ang mga butang sa kasamtangan, ni ang mga butang nga moabot, ni ang mga gahom, ³⁹ ni ang kataas, ni ang kalawom, ni ang bisan unsang binuhat nga butang, mamahimong makapahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

9

¹ Nagasulti ako sa kamatuoran diha kang Cristo. Wala ako mamakak, ug ang akong konsensiya nagasaksi uban kanako diha sa Balaang Espiritu, ² nga kanako adunay dakong kasubo ug walay hunong nga kasakit sa akong kasingkas-ing. ³ Kay ako nangandoy sa akong kaugalingon nga mahimong tinunglo ug mahimulag gikan kang Cristo tungod ug alang sa akong mga igsoon, kadtong gikan sa akong kaugalingong banay sumala sa unod. ⁴ Sila mao ang mga Israelita. Aduna silay pagsagop, ang himaya, ang mga kasabotan, ang gasa sa balaod, ang pagsimba sa Dios, ug ang mga saad. ⁵ Sa ilang mga katigulangan naggikan ang Cristo nga mao ang miabot uban ang pagtahod sa unod – siya mao ang Dios sa tanan. Pagadayegon siya sa walay kataposan. Amen. ⁶ Apan dili ingon nga ang mga saad sa Dios napakyas. Kay dili tanan diha sa Israel tinuod nga iya sa Israel. ⁷ Ni ang tanan nga mga kaliwat ni Abraham tinuod niyang mga anak. Apan, “Pinaagi kini kang Isaac nga pagatawagang ang inyong mga

kaliwat.” ⁸ Mao kana, nga ang mga anak sa unod dili mga anak sa Dios. Apan ang mga anak sa saad giila nga mga kaliwat. ⁹ Kay kini mao ang pulong sa saad: “Sa ingon niini nga panahon moanhi ako ug ang usa ka anak nga lalaki igahatag ngadto kang Sara.” ¹⁰ Dili lamang kini, apan human nagmabdos usab si Rebeka pinaagi sa usa ka lalaki, ang atong amahan nga si Isaac - ¹¹ kay ang mga anak sa wala pa mahimugso ug wala pa makabuhay sa bisan unsang maayo o daotan, aron nga ang katuyoan sa Dios sumala sa gipili mahimong mobarog, dili tungod sa mga buhat, kondili tungod kaniya nga nagtawag - ¹² giingon kini kaniya, “Ang magulang mag-alagad sa manghod.” ¹³ Sama kini sa nahisulat, “Gihigugma ko si Jacob, apan gidumtan ko si Esau.” ¹⁴ Unsa unya ang atong ikasulti? Aduna bay dili pagkamatarong diha sa Dios? Unta kini dili mahitabo. ¹⁵ Kay siya miingon kang Moises, “Maluoy ako niadtong akong gikaluy-an, ug mahingawa ako niadtong akong gikahingawaan.” ¹⁶ Busa, dili kini tungod kaniya nga nagbuot, ni tungod kaniya nga midagan, apan tungod sa Dios, nga nagpakita sa kaluoy. ¹⁷ Kay ang kasulatan nag-ingon kang Paraon, “Kay niini nga katuyoan gituboy ko ikaw, aron akong mapasundayag ang akong gahom diha kanimo, ug aron ang akong ngalan mamantala sa tibuok kalibotan.” ¹⁸ Busa, ang Dios adunay kaluoy niadtong buot niya, ug niadtong gimbut-an niya, himoon niyang matig-a. ¹⁹ Makasulti ka unya nganhi kanako, “Nganong nakahimo

gihapon siya sa pagpangita ug sayop? Kay si kinsa man ang makasukol sa iyang kabubut-on?”²⁰ Sa laing bahin, tawo, kinsa ka ba nga motubag batok sa Dios? Makahimo ba ang hinulma sa pagsulti sa usa ka tawo nga nag-umol niini, “Nganong gihimo mo man ako nga ingon niini?”²¹ Ang magkokolon ba walay katungod ngadto sa lapok aron maghimo gikan sa samang lapok sa usa ka sudlanan alang sa pinasahi nga paggamit, ug ang laing sudlanan alang sa inadlaw-adlaw nga paggamit?²² Unsa kaha kung ang Dios, nga buot magpakita sa iyang kapungot ug magpaila sa iyang gahom, naglahutay uban sa dakong pailob nga mga panudlanan sa kapungot nga giandam alang sa paglaglag?²³ Unsa kaha kung gibuhat niya kini aron ipaila ang kadato sa iyang himaya ngadto sa mga panudlanan sa kaluoy, nga iyang giandam nang daan alang sa himaya?²⁴ Unsa kaha kung gibuhat niya kini alang kanato, nga gitawag usab niya, dili lamang gikan sa mga Judio, kondili gikan usab sa mga Gentil?²⁵ Ingon usab sa gisulti niya sa Oseas: “Tawgon ko nga akong katawhan ang dili nako katawhan, ug iyang hinigugma nga dili hinigugma.”²⁶ Ug mahimo kini nga kung diin giingon kini kanila, 'Dili kamo akong katawhan,' didto sila pagatawagong nga 'mga anak sa Buhing Dios.'" ²⁷ Si Isaias misinggit mahitungod sa Israel, “Kung ang gidaghanon sa mga anak sa Israel sama sa balas sa dagat, ang mahibilin lamang niini mao ang mangaluwas.”²⁸ Kay ang Ginoo magapatuman sa iyang pulong sa kalib-

otan, sa dili madugay ug sa hingpit. ²⁹ Ug sama kini sa giingon ni Isaias kaniadto, “Kung ang Ginoo nga labing gamhanan wala nagbilin sa mga kaliwatan alang kanato, mahimo kitang sama sa Sodoma, ug mahisama sa Gomora. ³⁰ Unya unsa ang atong ikasulti? Nga ang mga Gentil, nga wala magtinguha sa pagkamatarong, nakaangkon sa pagkamatarong, ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. ³¹ Apan ang Israel, nga nagpadayon sa balaod sa pagkamatarong, wala nahiabot niini. ³² Nganong wala? Tungod kay wala nila kini gipadayon pinaagi sa pagtuo, kondili pinaagi sa mga buhat. Napandol sila sa bato sa kapandolan, ³³ ingon kini sa nahisulat, “Tan-awa nagbutang ako sa Zion ug usa ka bato nga kapandolan ug bato sa kalapasan. Siya nga motuo niini dili gayod maulawan.”

10

¹ Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkas-ing ug ang akong hangyo sa Dios alang kanila, alang sa ilang kaluwasan. ² Kay ako nagsaksi mahitungod kanila nga sila adunay kasibot sa Dios, apan dili pinasikad sa kahibalo. ³ Kay sila wala masayod sa pagkamatarong sa Dios, ug sila nagtinguha sa pagtukod sa ilang kaugalingon nga pagkamatarong. Wala sila nagpailalom sa pagkamatarong sa Dios. ⁴ Kay si Cristo maoy katumanan sa balaod sa pagkamatarong sa tanan nga motuo. ⁵ Kay si Moises nagsulat mahitungod sa pagkamatarong nga gikan sa balaod: “Ang tawo nga mibuhat sa pagkamatarong sa balaod mabuhi pinaagi niining pagkamatarong.”

⁶ Apan ang pagkamatarong nga gikan sa pagtuo nagaingon niini, “Ayaw pagsulti sa inyong kasingkasing, 'Kinsa ang mokayab didto sa langit?' (nga sa ato pa, aron pagdala kang Cristo paubos).
⁷ Ug ayaw pagsulti, kinsa ang monaog didto sa bung-aw?” (nga sa ato pa, aron pagdala kang Cristo pataas gikan sa mga patay.)
⁸ Apan unsa ang gisulti niini? “Ang pulong duol na kaninyo, sa inyong baba ug sa inyong kasingkasing.” Mao kana ang pulong sa pagtuo, nga among gimantala.
⁹ Kay kung sa inyong baba inyong ilhon si Jesus ingon nga Ginoo, ug motuo sa inyong kasingkasing nga ang Dios nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay, kamo maluwas.
¹⁰ Kay pinaagi sa kasingkasing ang tawo mituo sa pagkamatarong, ug pinaagi sa baba iyang giila ang kaluwasan.
¹¹ Kay ang kasulatan nag-ingon, “Ang tanan nga motuo kaniya dili mabutang sa kaulawan.”
¹² Kay walay kalahi-an tali sa Judio ug sa Griyego. Kay ang sama lamang nga Ginoo mao ang Ginoo sa tanan, ug siya dato sa tanan nga mosangpit kaniya.
¹³ Kay ang tanan nga mosangpit sa ngalan sa Ginoo maluwas.
¹⁴ Unsaon man nila pagtawag kaniya nga wala nila tuohi? Ug unsaon man nila pagtuo kaniya nga wala nila madungog? Ug unsaon nila pagkadungog kung walay magwawali?
¹⁵ Ug unsaon nila pagwali, gawas kung ipadala sila? —Ingon kini nahisulat, “Pagkatahom sa mga tiil niadtong nagmantala sa malipayong mga balita sa maayong mga butang!”
¹⁶ Apan silang tanan wala maminaw sa ebanghelyo. Kay si Isaias

miingon, “Ginoo, kinsa man ang mituo sa among mensahe?” ¹⁷ Busa ang pagtuo nagagikan sa pagpaminaw, ug sa pagpaminaw sa pulong ni Cristo. ¹⁸ Apan ako moingon, “Wala ba sila makadungog?” Oo, tinuod gayod. “Ang ilang tingog nangabot sa tanang kayutaan, ug ang ilang mga pulong didto sa kinatumyan sa kalibotan.” ¹⁹ Dugang pa, moingon ako, “Wala ba masayod ang Israel?” Sauna si Moises miingon, “Ako maghagit kaninyo aron masina sa unsa nga dili nasod. Pinaagi sa nasod nga walay salabutan, agdahon ko kamo ngadto sa kasuko.” ²⁰ Ug si Isaias maisogon kaayo ug miingon, “Nakaplagan ako niadtong wala nangita kanako. Nagpakita ako niadtong wala naghangyo kanako.” ²¹ Apan ngadto sa Israel miingon siya, “Sa tanang adlaw gitunol ko ang akong mga kamot ngadto sa mga masinupakon ug masupilon nga katawhan.”

11

¹ Unya ako moingon, gisalikway ba sa Dios ang iyang katawhan? Dili gayod kini mahitabo. Kay ako usab usa ka Israelita, usa sa kaliwat ni Abraham, sa tribo ni Benjamin. ² Ang Dios wala nagsalikway sa iyang katawhan, nga nailhan na niyang daan. Wala ba kamo masayod sa giingon sa kasulatan mahitungod kang Elias, kung gi-unsa niya pagpakiluoy sa Dios batok sa Isreal? ³ “Ginoo, ilang gipamatay ang imong mga propeta, gipangbuak usab nila ang imong halaran. Ako na lamang ang nahibilin, ug gipapangita nila ang akong kinabuhi.” ⁴ Apan unsa ang gitubag sa Dios ngadto kaniya? “Akong

gitagana sa akong kaugalingon ang 7000 ka kalalakin-an nga wala miluhod ngadto kang Baal.” ⁵ Bisan pa niini, hangtod karong higayona aduna pay pipila nga nahibilin tungod sa pagpili sa grasya. ⁶ Apan kung kini pinaagi sa grasya, dili na kini pinaagi sa mga buhat. Kay kung dili ang grasya dili na gayod mahimong grasya. ⁷ Unya unsa man? Ang butang nga gipangita sa Israel, wala makabaton niini, apan ang mga pinili nakabaton niini, ug ang uban kanila nagmagahi. ⁸ Sama kini sa nahisulat: “Ang Dios naghatag kanila sa espiritu sa pagkatapolan, mga mata aron nga dili sila makakita, ug mga dalunggan aron nga dili sila makadungog, hangtod karong adlaw.” ⁹ Ug si David nag-ingon, “Pasagdi nga ang ilang lamesa nga mahimong usa ka pukot, nga usa ka lit-ag, usa ka kapandolan, ug pagbalos batok kanila. ¹⁰ Himoa nga mangitngit ang ilang mga mata aron dili na sila makakita. Mabawog kanunay ang ilang mga likod.” ¹¹ Ako moingon unya, “Nangapandol ba sila aron mahulog? Dili gayod unta kini mahitabo. Hinuon, pinaagi sa ilang kapakyasan, ang kaluwasan miabot ngadto sa mga Gentil, aron sa paghagit kanila sa pagkasina. ¹² Karon kung ang ilang kapakyasan mao ang kadato sa kalibotan, ug kung ang ilang kapildihan mahimong bahandi sa mga Gentil, unsa pa kaha kadako ang ilang katumanan? ¹³ Ug karon nakigsulti ako kaninyong mga Gentil. Samtang ako usa ka apostol sa mga Gentil, ipasi-garbo ko gayod ang akong bulohaton. ¹⁴ Tingali makahagit ako nga masina kadtong akong mga

kadugo. Tingali maluwas nato ang pipila kanila. ¹⁵ Kay kung ang pagsalikway niadto mao ang pagpasig-uli sa kalibotan, unsa man ang ilang kapa-ingnan kondili ang kinabuhi gikan sa mga patay? ¹⁶ Kung ang unang bunga gitipigan, mao usab ang tinipik nga minasa. Kung ang gamot balaan, mao usab ang mga sanga. ¹⁷ Apan kung ang pipila sa mga sanga mangabali, kung kamo, usa ka sanga sa ihalas nga olibo, nga gisumpay uban kanila, ug kung kamo nakig-ambit uban kanila diha sa kadagaya sa gamot sa kahoy nga olibo, ¹⁸ ayaw kamo pagpasigarbo ngadto sa mga sanga. Apan kung magpasigarbo kamo, dili kamo ang nagtabang sa gamot, kondili ang gamot mao ang nagtabang kaninyo. ¹⁹ Moingon unya kamo, “Ang mga sanga gipamutol aron akong masumpay.” ²⁰ Tinuod kana. Tungod sa ilang pagkawalay pagtuo gipamutol sila, apan kamo mobarog nga lig-on tungod sa inyong pagtuo. Ayaw paghunahuna nga taas na ang imong kaugalingon, apan pagmahadlok. ²¹ Kay kung wala man gani gitipigan sa Dios ang tinuod nga sanga, ni magatipig siya kanimo. ²² Tan-awa sa, unya, ang matang sa mga buhat ug ang pagkabangis sa Dios. Sa usa ka bahin, ang kabangis miabot ngadto sa mga Judio nga nahulog. Apan sa lain nga bahin, ang pagkamaayo sa Dios miabot nganha kaninyo, kung magpadayon kamo diha sa iyang pagkamaayo. Kay kondili kamo usab pagaputlon. ²³ Ug usab, kung dili na sila magpadayon sa ilang pagkawalay pagtuo, isumpay sila pagbalik. Kay ang Dios

makahimo gayod sa pagsumpay kanila pagbalik. ²⁴ Kay kung kamo pagaputlon gikan sa naandan nga sanga sa ihalas nga kahoy nga olibo, ug sukwahi kini sa naandan nga pagsumpay didto sa maayong kahoy sa olibo, unsa pa kaha kining mga Judio, nga mao ang tinuod nga mga sanga, mamahimo ba nga ibalik didto sa ilang kaugalingong kahoy nga olibo? ²⁵ Kay dili ako buot nga dili ninyo masayran, mga igsoon, kining tinago, aron nga dili kamo magmaalamon sa inyong kaugalingon nga panghunahuna. Kini nga tinago mao ang pasiuna nga pagmagahi nga nahitabo sa Israel, hangtod nga ang kahumanan sa mga Gentil moabot na. ²⁶ Sa ingon nga ang tanan Israel mamaluwas, sama kini sa nahisulat nga: “Diha sa Zion magagikan ang Manluluwas. Pagakuhaon niya ang pagkadili diosnon gikan kang Jacob. ²⁷ Ug mao na kini ang akong kasabotan ngadto kanila, sa dihang kuhaon nako ang ilang mga sala.” ²⁸ Sa lain nga bahin mahitungod sa ebanghelyo, gikasilagan sila tungod kaninyo. Sa lain nga paagi sumala sa pagpili sa Dios, gihigugma sila tungod sa mga katigulangan. ²⁹ Kay ang mga gasa ug ang pagtawag sa Dios walay pagkausab. ³⁰ Kay kamo kaniadto masinupakon sa Dios, apan karon nakaangkon na kamo sa kalooy tungod sa ilang pagkamasinupakon. ³¹ Sa samang paagi, karon kining mga Judio nagmasinupakon. Tungod niini pinaagi sa kaluoy nga gipakita kaninyo makadawat na usab sila sa kaluoy. ³² Kay gipahilom sa Dios ang tanan ngadto sa pagkamasinupakon, aron iyang mapakita ang kaluoy sa tanan. ³³ O, ang kalalom

sa bahandi sa kaalam ug kahibalo sa Dios! Dili gayod matugkad ang iyang mga paghukom, ug ang iyang paagi dili gayod masuta! ³⁴ “Kay si kinsa ba gayod ang nasayod sa hunahuna sa Ginoo? O kinsa ba ang mamahimo niyang magtatambag? ³⁵ O kinsa ba ang unang naghatag ug bisan unsa ngadto sa Dios, aron mabalsan siya niini?” ³⁶ Kay gikan kaniya, ug pinaagi kaniya, ug alang kaniya, ang tanang butang. Ngadto kaniya ang himaya sa walay kataposan. Amen.

12

¹ Busa giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, pinaagi sa kaluoy sa Dios, sa pagtugyan sa inyong lawas ingon nga buhing halad, balaan, makapahimuot sa Dios. Mao kini ang inyong makataronganon nga pag-alagad. ² Ayaw pahiyon niining kalibotana, apan ipabag-o pinaagi sa pag-usab sa inyong panghunahuna. Buhata kini aron masayran ninyo kung unsa ang maayo, angayan, ug hingpit nga kabubut-on sa Dios. ³ Kay ako maga-ingon, tungod sa grasya nga gihatag kanako, nga ang tanan nga anaa sa taliwala kaninyo kinahanglan nga dili maghunahuna ug mas labaw sa ilang kaugalingon kaysa angay nilang hunahunaon. Hinunoa, kinahanglan nga maghunuhuna sila diha sa maalamon nga paagi, sama nga ang Dios naghatag sa matag usa sa tukma nga gidak-on sa pagtuo. ⁴ Kay daghan kita nga mga bahin diha sa usa ka lawas, apan dili ang tanang mga bahin managsama ang gimbuhaton. ⁵ Sa samang paagi, kita nga daghan usa lamang ka lawas

diha kang Cristo, ug ang tagsatagsang mga bahin sa matag usa. ⁶ Aduna kitay nagkalainlaing mga gasa sumala sa grasya nga gihatag kanato. Kung ang gasa sa usa mao ang pagpanagna, pabuhata siya sumala sa gidaghanon sa iyang pagtuo. ⁷ Kung ang gasa sa usa mao ang pag-alagad, paalagara siya. Kung ang gasa sa usa mao ang pagpanudlo, patudloa siya. ⁸ Kung ang gasa sa usa mao ang pagpangdasig, padasiga siya. Kung ang gasa sa usa mao ang paghatag, ipabuhat kini kaniya sa walay tihiktihik. Kung ang gasa sa usa mao ang pagkapangulo, ipabuhat kini uban sa pag-atiman. Kung ang gasa sa usa mao ang pagpakita sa kaluoy, ipabuhat kini uban sa kalipay. ⁹ Himoa ang paghigugma nga walay pagpakaaron-ingnon. Dumti kung unsa ang daotan; ug kupti kung unsa ang maayo. ¹⁰ Mahitungod sa paghigugma sa mga kaigsoonan, pagmahigugmaon ngadto sa usag usa. Mahitungod sa pagpasidungog, tahora ang usag usa. ¹¹ Mahitungod sa pagkamakugihon, ayaw pagduhaduha. Mahitungod sa espiritu, pagmatinguhaon. Mahitungod sa Ginoo, alagari siya. ¹² Pagmaya diha sa pagsalig nga naangkon ninyo mahitungod sa umaabot. Pagmapailobon diha sa mga kasamok. Padayon sa pag-ampo. ¹³ Pakigbahin sa mga panginahanglan sa mga magtutuo. Pangita ug daghang paagi aron ipakita ang pagkamaabi-abihon. ¹⁴ Panalangini kadtong naglutos kaninyo; pagpanalangin ug ayaw pagpanunglo. ¹⁵ Paglipay uban niadtong naglipay; paghilak uban niadtong naghilak.

¹⁶ Pagbaton kamo ug samang hunahuna ngadto sa usag usa. Ayaw paghunahuna sa mapahitas-on nga paagi, kondili dawata ang ubos nga mga tawo. Ayaw pagmaalamon sa inyong kaugalingon nga mga panghunahuna. ¹⁷ Ayaw basli ang daotan sa daotan. Buhata ang maayong mga butang diha sa panan-aw sa tanang tawo. ¹⁸ Kung mahimo, hangtod sa madaog ninyo, pagmalinawon uban sa tanang tawo. ¹⁹ Ayaw panimalos, hinigugma, apan hatagi ug pagtagad ang kasuko sa Dios. Kay nahisulat kini nga, "Ang panimalos iya kanako; ako ang mobalos," nag-ingon ang Ginoo." ²⁰ "Apan kung ang inyong kaaway gigutom, pakan-a siya. Kung siya giuhaw, hatagi siya ug mainom. Kay kung ikaw magbuhat niini, nagapundok ikaw ug nagbaga nga uling ngadto sa iyang ulo." ²¹ Ayaw padaog sa daotan, hinoon dag-a ang daotan pinaagi sa maayo.

13

¹ Tugoti nga ang matag kalag nga magmat-inumanon sa mas labawng panggamhanan, kay walay katungdanan gawas kon kini gikan sa Dios. Ug ang panggamhanan nga naglungtad gipili sa Dios. ² Busa siya nga nagasukol niana nga kagamhanan nakigbatok sa sugo sa Dios; ug kinsa kadtong nagabatok niini makadawat ug paghukom sa ilang kaugalingon. ³ Kay ang mga magmamando dili kahadlokan sa maayo ug binuhatan, apan sa daotan ug binuhatan. Ikaw ba nagtinguha sa dili pagkahadlok sa panggamhanan? Buhata kung unsa ang maayo,

ug ikaw makaangkon ug pagdayeg gikan niini. ⁴ Kay siya usa ka sulugoon sa Dios nganha kanimo alang sa maayo. Apan kung inyong buhaton kung unsa ang daotan, pagkahadlok; kay wala niya gidala ang espada sa walay katarungan. Kay siya sulugoon sa Dios, usa ka tigpanimalos alang sa kasuko niadtong usa nga nagabuhat ug daotan. ⁵ Busa kamo kinahanglan nga motuman, dili lamang tungod sa kasuko, apan tungod usab sa konsensya. ⁶ Tungod niini kamo usab mobayad ug mga buhis. Kay ang mga anaa sa panggamhanan mga sulugoon sa Dios, nga nagtagad niining butanga nga mapadayonon. ⁷ Bayari ang matag-usa kung unsa ang nautang kanila: pagbuhis alang niadtong angay buhis; bayad alang niadtong angay bayaran; kahadlok niadtong angay kahadlok; tahod niadtong angay tahuron. ⁸ Ayaw pangutang kang bisan kinsa ug bisan unsang butang, gawas sa paghigugmaay sa usag usa. Kay siya nga nahigugma sa iyang silingan nakatuman sa balaod. ⁹ Kay, “Dili kamo mohimo sa pagpanapaw, kamo dili mopatay, kamo dili mangawat, kamo dili mangibog,” ug kung adunay laing kasugoan usab, kini naglangkob niining pulonga: “Imong pagahigugmaon ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.” ¹⁰ Ang gugma dili magpasakit sa iyang isigka silingan. Busa, ang gugma mao ang katumanan sa balaod. ¹¹ Tungod niini, kamo nasayod sa takna, nga mao na kini ang takna alang kaninyo nga magmata gikan sa pagkatulog. Kay karon ang atong kaluwasan nagakaduol na kay sa dihang kita unang mituo. ¹² Ang kagabhion hapit

na matapos, ug ang adlaw nagakaduol. Busa atong isalikway ang mga buhat sa kangitngit, ug atong isul-ob ang hinagiban sa kahayag. ¹³ Magalakaw kita nga tarong, ingon nga anaa sa kahayag, dili diha sa mapatuyangon nga mga paghudyaka o paghuboghubog. Ug dili kita maglakaw diha sa malaw-ay nga pakighilawas o diha sa dili mapugngang kaulag, ug dili diha sa panagbingkil o pagkasina. ¹⁴ Apan isul-ob ang Ginoong Jesu-Cristo, ug ayaw hatagig higayon ang unod, alang sa mga kaulag niini.

14

¹ Dawata kung kinsa ang huyang sa pagtuo, sa walay paghatag sa paghukom mahitungod sa panaglalis. ² Usa ka tawo adunay pagtuo nga mokaon sa bisan unsa, ang uban nga huyang nagakaon lamang ug mga utanon. ³ Mahimo ang usa nga mokaon sa bisan unsa ug dili magtamay sa usa nga dili mokaon sa bisan unsa. Ug mahimo nga ang usa nga dili mokaon sa bisan unsa dili maghukom sa uban nga mokaon sa bisan unsa. Kay ang Dios nagdawat kaniya. ⁴ Si kinsa man ka, ikaw nga naghukom sa ulipon nga gipanag-iyahan sa uban? Kini atubangan sa iyang kaugalingon nga agalon nga siya mo-barog o mahulog. Apan siya mamahimo nga makabarog, kay ang Ginoo makahimo kaniya sa pagpabarog. ⁵ Ang usa ka tawo nagpakabililhon sa usa ka adlaw nga labaw sa uban. Ang uban nagpakabililhon nga ang matag-adlaw managsama ra. Pasagdi ang matag-usa sa paghunahuna sa iyang kaugalingon. ⁶ Siya nga

nagbantay sa maong adlaw, nagbantay niini alang sa Ginoo. Ug siya nga nagakaon, nagkaon alang sa Ginoo, kay siya naghatag sa Dios ug pagpasalamat. Siya nga dili mokaon, naglikay gikan sa pagkaon alang sa Ginoo. Siya usab naghatag ug pagpasalamat sa Dios. ⁷ Kay walay usa kanato ang nagkinabuhi alang sa iyang kaugalingon, ug walay magpakamatay alang sa iyang kaugalingon. ⁸ Kay kung buhi kita, mabuhi kita alang sa Ginoo. Ug kung kita mamatay, mamatay kita alang sa Ginoo. Busa bisan kita buhi o patay, kita iya sa Ginoo. ⁹ Kay alang niini nga katuyoan si Cristo namatay ug nabuhi pag-usab, aron mahimo siyang Ginoo sa mga patay ug sa mga buhi. ¹⁰ Apan kamo, nganong mohukom kamo sa inyong igsoon? Ug kamo, nganong inyong tamayon ang inyong igsoon? Kay kitang tanan magabarog atubangan sa hukmanan sa Dios. ¹¹ Kay kini nahisulat “Ingon nga Ako buhi,” nag-ingon ang Ginoo, “kanako ang matag tuhod magaluhod, ug ang matag dila magahatag ug pagdayeg sa Dios.” ¹² Unya, ang matag-usa kanato magahatag ug husay sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios. ¹³ Busa, dili na kita maghinukmanay sa matag-usa, apan hinuon hunahunaon kini, aron walay usa nga mahimong kapandulan o makaangin sa iyang igsoon. ¹⁴ Ako nasayod ug nadani diha sa Ginoong Jesus, nga walay dili hinlo pinaagi sa iyang kaugalingon. Alang kaniya lamang nga naghunahuna sa bisan unsang butang nga dili hinlo, alang kaniya kini dili hinlo. ¹⁵ Kung tungod sa pagkaon ang imong

igsoon masakitan, ikaw wala na magsubay paglakaw diha sa gugma. Ayaw gub-a sa imong pagkaon ang usa nga gipakamatyan na ni Cristo. ¹⁶ Busa ayaw tugoti nga ang imong maayong binuhatan mahimong hinungdan sa mga tawo nga motamay kanila. ¹⁷ Kay ang gingharian sa Dios dili mahitungod sa pagkaon o sa pag-inom, apan mahitungod sa pagkamatarong, kalinaw, ug kalipay diha sa Balaang Espiritu. ¹⁸ Kay ang usa nga nangalagad kang Cristo niining paagiha dawaton sa Dios ug paga-uyonan sa mga tawo. ¹⁹ Busa, padayunon nato ang mga butang nga makapalinaw ug ang mga butang nga makapaligon sa matag-usa. ²⁰ Ayaw gub-a ang gibuhat sa Dios tungod sa pagkaon. Ang tanang butang mahinlo gayod, apan daotan kini alang niadtong tawo nga nagakaon ug nakahimo kaniya nga kapandolan. ²¹ Maayo ang dili pagkaon ug karne, ni sa pag-inom ug bino, ni sa bisan unsa nga diin ang imong igsoon makasala. ²² Kini nga maong tinuohan nga anaa kanimo, tipigi sa imong kaugalingon ug sa Dios. Bulahan ang usa ka tawo nga wala naghukom sa iyang kaugalingon tungod sa pagtamod sa iyang giuyonan. ²³ Siya nga nagduhaduha pagahukman kung siya mokaon, tungod kay kini wala nagagikan sa pagtuo. Ug bisan unsa nga wala nagagikan sa pagtuo sala.

15

¹ Karon kita nga mga lig-on kinahanglan nga magpas-an sa mga kaluyahon sa mga huyang, ug kinahanglan nga dili magpahimuot sa atong

kaugalingon. ² Himoa nga ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang silingan kay mao kana ang maayo, aron sa paglig-on kaniya. ³ Kay bisan gani si Cristo wala magpahimuot sa iyang kaugalingon. Sama kini sa nahisulat, “Ang mga pagbiaybiay niadtong nagtamay kanimo nahulog kanako.” ⁴ Kay bisan unsa nga nahisulat kaniadto gisulat alang sa atong pagpanudlo, aron nga pinaagi sa pagpailob ug pinaagi sa pagdasig sa kasulatan makabaton kita ug pagsalig. ⁵ Karon hinaot nga ang pailob sa Dios ug ang kadasig magatugot kaninyo nga mahimong managsama ang hunahuna sa usag usa sumala kang Cristo Jesus. ⁶ Hinaot nga buhaton niya kini aron nga uban sa usa ka hunahuna makadayeg kamo pinaagi sa usa ka baba ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. ⁷ Busa dawata ang usag usa, sama sa pagdawat ni Cristo kaninyo, sa pagdayeg ngadto sa Dios. ⁸ Kay ako magasulti nga si Cristo nahimo nga sulugoon ngadto sa pagkatinuli sa ngalan sa kamatuoran sa Dios. Gi-himo niya kini aron nga mapamatud-an niya ang mga saad nga gihatag ngadto sa mga amahan, ⁹ ug alang sa mga Gentil sa paghimaya sa Dios sa iyang kaluoy. Sama kini sa nahisulat, “Busa ako magahatag ug pagdayeg kanimo taliwala sa mga Gentil ug magaaawit sa pagdayeg sa imong ngalan.” ¹⁰ Gisulti usab kini, “Paglipay, kamong mga Gentil, uban ang iyang katawhan.” ¹¹ Ug usab, “Pagdayeg sa Ginoo, kamong tanan nga mga Gentil; tugoti nga ang tanang katawhan magdayeg kaniya.” ¹² Usab, si Isaias nag-ingon,

“Anaa gayod ang gamot ni Jesse, ug ang usa nga mabanhaw aron momando ibabaw sa mga Gentil. Ang mga Gentil makabaton ug pagsalig diha kaniya.” ¹³ Karon hinaot nga ang Dios sa pagsalig magpuno kaninyo sa tanang kalipay ug kalinaw alang sa pagtuo, aron nga kamo magmadagayaon diha sa pagsalig, pinaagi sa gahom sa Balaang Espiritu. ¹⁴ Hugot usab ako nga nagtuo mahitungod kaninyo, akong mga igsoon. Hugot usab ako nga nagtuo nga kamo sa inyong kaugalingon napuno sa pagkamaayo, napuno sa tanang kahibalo. Hugot usab akong nagtuo nga kamo makahimo sa pagdasig sa usag usa. ¹⁵ Apan nagasulat ako kaninyo nga maisogon gayod mahitungod sa pipila ka mga butang aron sa pagpahinumdom pag-usab kaninyo, tungod sa gasa nga gihatag kanako sa Dios. ¹⁶ Kini nga gasa mao nga kinahanglan nga mamahimo akong sulugoon ni Cristo Jesus nga gipadala ngadto sa mga Gentil, sa pagtanyag ingon nga usa ka pari sa ebanghelyo sa Dios. Kinahanglan ko gayod kining buhaton aron nga ang halad sa mga Gentil mamahimong dawaton, hinalad sa Dios pinaagi sa Balaang Espiritu. ¹⁷ Busa ang akong kalipay anaa kang Cristo Jesus ug sa mga butang sa Dios. ¹⁸ Kay dili ako makahimo sa pagsulti sa bisan unsa gawas sa nahimo ni Cristo pinaagi kanako alang sa pagkamasulondon sa mga Gentil. Kining mga butanga nahimo pinaagi sa pulong ug buhat, ¹⁹ pinaagi sa gahom sa mga ilhanan ug mga katingalahan, ug pinaagi sa gahom sa Balaang Espiritu. Mao kini nga aron gikan sa Jerusalem, ug libot sama kalayo sa

Ilyricum, madala nako sa hingpit ang ebanghelyo ni Cristo. ²⁰ Niini nga paagi, ako gayong tinguha ang pagmantala sa ebanghelyo, apan dili sa dapit nga wala mailhi ang ngalan ni Cristo, aron nga ako dili makatukod ibabaw sa patukoranan sa laing tawo. ²¹ Ingon kini sa nahisulat: “Kinsa kadtong miabot nga wala makabalita kaniya makakita kaniya, ug kinsa kadtong wala makadungog makasabot.” ²² Busa nababagan usab ako sa daghang higayon sa paganha kaninyo. ²³ Apan karon, wala na akoy luna niining mga rehiyona, ug nagtinguha ako sa daghang mga katuigan nga moanha kaninyo. ²⁴ Busa kung makaadto ako sa Espanya, hinaot nga makita ko kamo sa akong pag-agi, ug ihatod ako sa akong dalan pinaagi kaninyo, human nga ako malipay sa pagpakig-uban diha kaninyo sa mubong higayon. ²⁵ Apan karon moadto na ako sa Jerusalem aron sa pag-alagad sa mga magtutuo. ²⁶ Kay gikalipay pag-ayo sa Macedonia ug sa Acaya ang paghimo ug usa ka pag-amot ngadto sa mga kabos taliwala sa mga magtutuo nga atua sa Jerusalem. ²⁷ Oo, gikalipay pag-ayo nila, ug, sa katapusan, sila gayod utangan kanila. Kay kung ang mga Gentil nakaambit sa ilang espirituhanong mga butang, utang usab nila kini kanila aron alagaran sila sa mga butang kalibotanon. ²⁸ Busa, sa dihang nahuman na nako ug napamatud-an kining bunga ngadto kanila, moadto ako kaninyo agi sa dalan didto sa Espanya. ²⁹ Nasayod ako nga, sa dihang moanha ako kaninyo, moanha ako nga puno sa

panalangin ni Cristo. ³⁰ Karon nagaawhag ako kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ug pinaagi sa gugma sa Espiritu, nga maningkamot kamo uban kanako sa inyong mga pag-ampo sa Dios alang kanako. ³¹ Pag-ampo nga makalingkawas ako gikan sa mga masinupakon sa Judea, ug ang akong pagpangalagad alang sa Jerusalem madawat ngadto sa mga magtutuo. ³² Pag-ampo nga makaanha ako kaninyo nga adunay kalipay pinaagi sa kabubut-on sa Dios, ug mahimo nga ako makakaplag ug kapahulayan uban kaninyo. ³³ Hinaot nga ang Dios sa kalinaw maanaa kaninyong tanan. Amen.

16

¹ Akong ipadala kaninyo si Febe nga atong igsoong babaye, nga usa ka alagad sa simbahan didto sa Cenchrea, ² aron dawaton ninyo siya diha sa Ginoo. Buhata kini sa pamtasan nga angay sa mga magtutuo, ug barog uban kaniya sa bisan unsang butang nga siya manginahlangan kaninyo. Kay siya sa iyang kaugalingon usab nahimong magtatabang sa kadaghanan, ug kanako usab. ³ Pangumustaha si Prisca ug si Aquila, akong mga isig ka magbubuhat diha kang Cristo Jesus, ⁴ nga alang sa akong kinabuhi nabutang sa kakuyaw ang ilang kaugalingong kinabuhi. Nagpasalamat ako ngadto kanila, ug dili lang ako, apan lakip ang tanang kasimbahanan sa mga Gentil. ⁵ Pangumustaha ang simbahan nga anaa sa ilang balay. Pangumustaha si Epaenetus nga akong hinigugma, nga mao ang unang bunga sa Asya ngadto kang

Cristo. ⁶ Pangumustaha si Maria, nga naghago sa pagpamuhat alang kaninyo. ⁷ Pangumustaha si Andronicus ug si Junias, akong mga kadugo, ug akong mga kaubanan nga binilanggo. Inila sila uban sa mga apostoles, nga anaa usab kang Cristo una kanako. ⁸ Pangumustaha si Ampliatus, akong hinigugma diha sa Ginoo. ⁹ Pangumustaha si Urbanus, atong isig ka magbubuhay diha kang Cristo, ug si Stachys, akong hinigugma. ¹⁰ Pangumustaha si Apelles, nga gikahimut-an diha kang Cristo. Pangumustaha kadtong anaa sa panimalay ni Aristobulus. ¹¹ Pangumustaha si Herodion, akong kadugo. Pangumustaha kadtong anaa sa panimalay ni Narcissus, nga anaa sa Ginoo. ¹² Pangumustaha si Tryfaena ug si Tryfosa, nga nagahago sa pagpamuhat diha sa Ginoo. Pangumustaha si Persis ang hinigugma, nga namuhat sa hilabihan diha sa Ginoo. ¹³ Pangumustaha si Rufus, gipili diha sa Ginoo, ug ang iyang inahan ug akua. ¹⁴ Pangumustaha si Asyncritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas, ug ang kaigsoonan nga kauban nila. ¹⁵ Pangumustaha si Filologus ug si Julia, si Nereus ug ang iyang igsoong babaye, ug si Olympas, ug ang tanang mga magtutuo nga uban kanila. ¹⁶ Pangumustaha ang matag-usa uban sa balaan nga halok. Ang tanan nga kasimbahanan ni Cristo nangumusta kaninyo. ¹⁷ Karon giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, sa paghunahuna mahitungod niadtong nahimong hinungdan sa pagkabahinbahin ug pagkapandol. Sila nagalapas sa pagtulon-an nga inyong nakat-

onan. Palayo gikan kanila. ¹⁸ Kay ang mga tawo nga sama niini wala nag-alagad sa atong Ginoo nga Cristo, apan sa ilang kaugalingong tiyan. Pinaagi sa ilang malamaton ug ulog-ulog nga sinultihan ilang gilimbongan ang mga kasingkasing sa mga walay alamag. ¹⁹ Kay ang panag-ingnan sa inyong pagkamatinumanon nakaabot sa tanan. Busa, nagmaya ako, diha kaninyo, apan buot ko nga kamo magmaalamon sa kung unsa ang maayo, ug walay alamag kung unsa ang daotan. ²⁰ Ang Dios sa kalinaw sa dili madugay modugmok kang Satanas ilalom sa inyong mga tiil. Hinaot nga ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo maanaa kaninyo. ²¹ Si Timoteo, akong isigka magbubuhay, nangumusta kaninyo, ug si Lucius, si Jason, ug si Sosipater, akong kadugo. ²² Ako, si Tertius, nga nagsulat niining sinulat, nangumusta kaninyo diha sa Ginoo. ²³ - ²⁴ Si Gaius, ang nag-atiman alang kanako ug sa tibuok simbahan, nangumusta kaninyo. Si Erastus, ang nagatipig ug salapi sa siyudad, nangumusta kaninyo, uban kang Quartus ang igsoong lalaki. ²⁵ Karon ngadto kaniya nga makahimo sa pagpabarog kaninyo sumala sa akong ebanghelyo ug sa mga pagsangyaw kang Jesu-Cristo, sumala sa pagpadayag sa mga kahibulongan nga tinago nga gitipigan sukad pa kaniadto, ²⁶ apan kana karon napadayag ug gihimong inila pinaagi sa mga gipanagna nga sinulat sumala sa mando sa walay kataposan nga Dios, alang sa pagkamatinumanon sa pagtuo uban sa tanang mga Gentil. ²⁷ Ngadto sa nag-inusarang maalamon nga Dios, pinaagi kang

Jesu-Cristo, ang himaya hangtod sa kahangtoran.
Amen.

Balaan nga Bibliya Unlocked Literal Bible in the Cebuano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Cebuano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Aida Espelita, Aira Amaran, Alma Mae Llorca, Amelina Emboc, Analine Tanog, Bernaly Mansiwagan, Carwelene Amper, Chally Lou Lacaran, Charity Guinita, Dan Bongcalas, Darryl Lasquite, Divine Grace Leparto, Elsie Lacubay, Ernilyn Balindong, Gem Lalaan, Helen Thundas, Jerome Resomadero, Jeryl Tumundog, Johnny Ray Lumawan, Loreto Socias Jr., Luther Pulao Jr., Lymae Belle Ednalgan, Marilyn Layum, Mark Kevin Atab, Marth Anthony Atab, Miracle Marcojos, Molly, Noel Dalumatao, Rico Barrios, Ricky Mansabid, Romeo Lumasay, Roselle Layum, Steven Lubosan, Jeffrey, Johanna, Junette, Benny, and Racquel

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

2df9daf7-60be-5f99-a36b-0eeb22060857